Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 4. Warszawa, dnia 20 lutego 1937 r. Rok XX.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł. 25 gr.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

Sprzedaż numerów pojedyńczych i ubiegłych roczników — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (intendentura) Warszawa, ul. Nowy Świat 69, tel. 663-97.

Wysyłka pojedyńczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowym.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNIKI Nr. Nr. 9—11.

Poz. 31 — Okólnik Nr 9 z dnia 11 lutego 1937 roku o badaniu urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i do oczyszczania ścieków przed ich oddaniem do użytku publicznego. (BS. 9-187) . Str. 30

32 — Okólnik Nr. 10 z dnia 11 lutego 1937 roku o wynagrodzeniu za używanie własnych samochodów w podróżach służbowych (GB. 16-60-3) . . . . „ 30

33 — Okólnik Nr. 11 z dnia 19 lutego 1937 roku o ubezpieczeniu chorobowym i emerytalnym w samorządzie terytorialnym (SS. 40-18-35) . . . . „ 31

III. PISMA OKÓLNE.

34 — Pismo z dnia 19 lutego 1937 roku w sprawie dokonywania zakupu tłuszczów roślinnych i pokostu (Apr. 74-8-1) . . . . „ 35

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 8—10.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 stycznia 1937 roku wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wojskowych o nabywaniu, posiadaniu i noszeniu broni przez niektórych funkcjonariuszów Lasów Państwowych 35

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 1937 roku wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o gromadach. . . . . „ 36

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 roku o przygotowaniu w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa . . . . „ 45

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 29 — 37.

III. INNE WYDAWNICTWA.

Rozkaz Ministra Spraw Wojskowych o leczeniu koni i psów, stanowiących własność prywatną w Centrum Wyszkolenia i Badań Weter. (Nr. 9600 Wet.) . . . . „ 48

A.

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

31.

OKÓLNIK Nr. 9

z dnia 11 lutego 1937 r.

o badaniu urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i do oczyszczania ścieków przed ich oddaniem do użytku publicznego.

(Nr. BS. 9-187)

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

W związku z rozporządzeniami moimi z dnia 9 września 1936 r., wydanymi w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o przekazaniu wojewódzkim władzom administracji ogólnej uprawnień w zakresie badania urządzeń wodociągowych, urządzeń kanalizacyjnych i do oczyszczania ścieków przed oddaniem tych urządzeń do użytku publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 506 i 507) ustalam w porozumieniu z Panem Ministrem Opieki Społecznej, co następuje:

Przed oddaniem do użytku publicznego urządzeń wodociągowych oraz urządzeń kanalizacyjnych i do oczyszczania ścieków, do których odnoszą się rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o zaopatrywaniu ludności w wodę (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 310) i o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 311), winni Panowie Wojewodowie w każdym poszczególnym przypadku:

1) Zarządzić sprawdzenie czy zostało należycie wykonane *zarządzenie Min. Spraw Wewnętrznych Nr. BS. 15/7 z dn. 16.VIII.1933 r.* (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 14, poz. 202) w sprawie zatwierdzenia publicznych urządzeń kanalizacyjno - wodociągowych oraz innych budowli techniczno-sanitarnych.

2) Zarządzić dokładny przegląd na terenie wykonanych wyżej wymienionych urządzeń celem sprawdzenia, czy wybudowane urządzenia odpowiadają urządzeniom w zatwierdzonych przez właściwe władze projektach technicznych.

W razie stwierdzenia odstępstw od zasadniczych założeń projektów zechcą P. P. Wojewodowie przedstawić mi odpowiednie wnioski co do środków zaradczych.

3) Zarządzić zbadanie urządzeń wodociągowych w kierunku sprawdzenia, czy gwarantują one konsumentom właściwą jakość wody, odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministrów: Opieki Społecznej i Spraw Wewnętrznych z dnia 27 sierpnia 1933 r. o wodzie do picia i potrzeb gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 562).

Badanie wody dla tych celów winien wykonać, jako badanie dla celów ogólno-sanitarnych na użytek władz dozoru, jeden z zakładów, wymienionych w § 3 wspomnianego rozporządzenia i to w sposób, przewidziany w instrukcji do tegoż rozporządzenia (okólnik Ministra Opieki Społecznej Nr. 6/34 z dnia 1.III.1934 r.—Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 9, str. 276).

4) Zarządzić sprawdzenie techniczne działania poszczególnych części składowych urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i oczyszczania ścieków celem przekonania się o ich przydatności do użytku.—W szczególności należy zwrócić uwagę, czy dająca się uzyskać ilość wody odpowiada założeniom projektu oraz czy zostały wykonane z odpowiednim wynikiem przyjęte w normalnej praktyce inżynierskiej próby sieci wodociągowej na ciśnienie. Ciśnienie to w poszczególnych dzielnicach osiedla (różne strefy ciśnienia) nie powinno przekraczać tej normy, jaka odpowiada dopuszczalnemu ciśnieniu wewnętrznemu w domowych instalacjach wodociągowych, określonemu w § 10 wzoru zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie przepisów miejscowych o zaopatrywaniu ludności w wodę oraz o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (okólnik Nr. 64 z dn. 28.IV.1934 r.—Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 12, poz. 120).

Czynności, wymienione w powyższych punktach, nie mające charakteru odbioru robót (kolaudacji), winny być przeprowadzone komisyjnie z udziałem przedstawicieli Urzędu Wojewódzkiego (wydziałów komunikacyjno-budowlanego i zdrowia, przedstawiciela Zarządu Miejskiego i ewentualnego innego właściciela danego urządzenia i w miarę potrzeby zaproszonego przez Urząd Wojewódzki niezainteresowanego fachowca rzeczoznawcy inżyniera z poza grona urzędników miejscowej administracji publicznej.

Z czynności tych winny być sporządzane protokóły, dające podstawę do urzędowego oddania do użytku publicznego omawianych urządzeń (art. 19 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym).

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER

32.

OKÓLNIK Nr. 10

z dnia 11 lutego 1937 r.

o wynagrodzeniu za używanie własnych samochodów w podróżach służbowych.

(GB. 16-60-3).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

Na podstawie § 16 ust. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 marca 1934 r. o na-

leżnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 320) ustalam, w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, następujące ryczałty wynagrodzeń dla funkcjonariuszów państwowych działu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych za używanie własnego samochodu w podróżach służbowych za 1 kilometr przejazdu:

a) samochodem
o litrażu do 1.500 cm^3 włącznie — 25 groszy
o litrażu powyżej 1.500 cm^3 — 30 groszy

b) motocyklem bez wózka — 20 groszy
motocyklem z wózkiem — 25 groszy.

Ryczałty powyższe zwiększa się o 5 groszy przy podróżach służbowych odbywanych na obszarze województw: wileńskiego z wyjątkiem powiatu wileńsko-trockiego; wołyńskiego z wyjątkiem powiatu dubieńskiego, równieńskiego; poleskiego z wyjątkiem powiatu brzeskiego, kobryńskiego, prużańskiego; nowogródzkiego z wyjątkiem powiatu szczuczyńskiego; na obszarze powiatów wołkowyskiego i grodzieńskiego w województwie białostockim, na obszarze powiatów górskich przyległych do granicy południowej Państwa i na obszarze powiatów myślenickiego, limanowskiege i kołomyjskiego.

Przyznawanie poszczególnym funkcjonariuszom wymienionych ryczałtów może następować wyłącznie w ramach rozporządzalnych kredytów na podróże służbowe.

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER

Otrzymują nadto:

Komendant Główny Policji Państwowej,
Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego,
Dyrektor Państwowych Zakładów Wodociągowych na Górnym Śląsku w Katowicach.

33.

OKÓLNIK Nr. 11

z dnia 19 lutego 1937 r.

o ubezpieczeniu chorobowym i emerytalnym w samorządzie terytorialnym.

(Nr. SS. 40-18-35).

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego), Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, Prezydentów Miast.

Celem tymczasowego uporządkowania dotychczasowego stanu w zakresie ubezpieczenia chorobowego i emerytalnego w samorządzie terytorialnym, powstałego w związku z przepisami art. 1 pkt. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.X.1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 855) oraz art. 7 ustawy z dn. 15.III.1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 347), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Opieki Społecznej zarządza co następuje:

I. Władze nadzorcze związków samorządowych (wojewoda z wydziałem, izbą wojewódzką) przeprowadzą rewizję lokalnych statutów ubezpieczeniowych w zakresie ubezpieczenia chorobowego i emerytalnego.

II. Przy rewizji zatwierdzonych dotychczas statutów władze nadzorcze związków samorządowych będą stosowały następujący tryb postępowania:

1) wszystkie związki samorządowe, posiadające zatwierdzone przez władze nadzorcze statuty o ubezpieczeniu chorobowym i emerytalnym pracowników zarówno fizycznych, jak i umysłowych powinny przesłać te statuty w dwóch egzemplarzach do władz nadzorczych, uprawnionych do zatwierdzenia;

2) władza nadzorcza prześle jeden egzemplarz każdego statutu do Ubezpieczalni Społecznej do zaopiniowania, czy statut zgodny jest z obowiązującym prawem;

3) po otrzymaniu opinii Ubezpieczalni Społecznej władza nadzorcza ustosunkuje się do zgłoszonych poprawek i w przypadku zasadniczych wątpliwości merytorycznych co do stanowiska Ubezpieczalni prześle statut wraz z proponowanymi przez Ubezpieczalnię poprawkami oraz uzasadnieniem swych wątpliwości do wyższej władzy nadzorczej, która wyda decyzję w porozumieniu z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych;

4) poprawki Ubezpieczalni, uznane przez władzę nadzorczą (bezpośrednią lub wyższą) za słuszne, prześle władza nadzorcza związkowi samorządowemu z zaleceniem wprowadzenia do statutu pod rygorem cofnięcia zatwierdzenia statutu, jako niezgodnego z obowiązującym prawem;

5) jeżeli statut ubezpieczeniowy został przez władzę nadzorczą samorządu zatwierdzony, należy uznać go za obowiązujący od daty w nim wskazanej, lecz nie wcześniej niż od daty powzięcia uchwały względnie, o ile daty w statucie nie wskazano, od dnia pierwszego miesiąca następnego po miesiącu, w którym władza nadzorcza zatwierdziła statut;

6) sprawa rozrachunku z tytułu oddzielnych świadczeń w okresie pomiędzy datą, wymienioną w p. II 5), a datą pisma zawierającego opinię Ubezpieczalni o danym statucie (p. II 2) zostanie uregulowana osobno;

7) przy rozpatrywaniu zgodności z prawem zatwierdzonych już przez władzę nadzorczą statutów ubezpieczeniowych, władza nadzorcza powinna kierować się następującymi zasadami:

a) ci pracownicy fizyczni i umysłowi związku samorządowego, jego zakładów i przedsiębiorstw, którzy na mocy dotychczasowego statutu emerytalnego, zatwierdzonego przez władzę nadzorczą, są ubezpieczeni we własnym zakresie związku winni nadal pozostać na tym ubezpieczeniu i zostać zwolnieni od ubezpieczenia emerytalnego powszechnego bez względu na to, czy statut emerytalny obejmuje *wszystkich* pracowników związku samorządowego, jego zakładów i przedsiębiorstw, czy tylko *część* tych pracowników.

W stosunku do pracowników samorządowych umysłowych i fizycznych, ubezpieczonych we własnym zakresie związków samorządowych na podstawie dotychczasowych statutów emerytalnych nie mogą być pogorszone warunki ubezpieczenia i normy świadczeń przewidziane w obecnie obowiązujących w poszczególnych związkach samorządowych statutach emerytalnych.—Natomiast zakres osób, objętych statutem o ubezpieczeniu chorobowym, musi ściśle odpowiadać wymogom art. 6 *b* ustawy o ubezpieczeniu społecznym, m. in. świadczenia chorobowe we własnym zakresie związku muszą być zapewnione *wszystkim* pracownikom zatrudnionym dłużej niż rok i to zarówno fizycznym, jak i umysłowym;

b) jeżeli statut został zatwierdzony przez władze nadzorcze przed wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 X.1934 r., wymaga on ponownego zatwierdzenia na podstawie obecnie obowiązującego prawa ubezpieczeniowego;

c) statut może regulować świadczenia emerytalne i chorobowe razem lub też mogą być odrębne statuty dla świadczeń chorobowych i odrębne dla emerytalnych;

d) można na mocy statutu zwolnić od obowiązku ubezpieczenia powszechnego tylko chorobowego lub tylko emerytalnego. Nie jest wymagane, aby zwolnienie dotyczyło obydwu rodzai ubezpieczenia;

e) zakres osób — członków rodziny, uprawnionych do świadczeń chorobowych i emerytalnych, nie może być mniejszy od przewidzianego w ustawie o ubezpieczeniu społecznym;

f) świadczenia chorobowe i emerytalne powinny być zarówno co do zakresu jak i czasu trwania *co najmniej* te same, co w ustawie o ubezpieczeniu społecznym. Pewne jednak odchylenia w zakresie poszczególnych świadczeń są dopuszczalne na niekorzyść pracowników, jeżeli rekompensują je wyższe inne świadczenia (np. częściowa pomoc lecznicza w zakresie chorób wymagających lekarzy specjalistów, a z drugiej strony pełne pobory w razie choroby przez 26 tygodni);

g) jeżeli statut nie wymienia wyraźnie świadczeń. lecz powołuje się na przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym, statuty takie, o ile nie posiadają innych braków, należy uznać za odpowiadające wymogom prawa;

h) gdy statut obejmuje pracowników związku powiatowego i poszczególnych gmin, to zatwierdzenie powinno dotyczyć statutu związku powiatowego i statutów gmin, przy czym statuty gmin powinny wyraźnie powoływać się na statut związku powiatowego;

i) w myśl statutu związek samorządowy powinien być zobowiązany bezpośrednio do udzielania świadczeń. Utworzenie samowystarczalnej „Kasy" dla udzielania świadczeń nie może być uznane za zgodne z prawem chyba, że jeden lub kilka związków samorządowych przyjęły na siebie gwarancję pokrycia ewentualnych niedoborów „Kasy".

III. Statuty niezatwierdzone dotychczas przez władze nadzorcze (nowouchwalone przez związki samorządowe i przesłane władzy nadzorczej do zatwierdzenia) przed zatwierdzeniem powinny być przesyłane przez władzę nadzorczą do Ubezpieczalni Społecznej do zaopiniowania odnośnie zgodności tych statutów z obowiązującym prawem. W przypadku stwierdzenia przez Ubezpieczalnię zgodności statutu ubezpieczeniowego z prawem, władza nadzorcza może zatwierdzić statut. W razie zaś stwierdzenia przez Ubezpieczalnię niezgodności statutu z wymogami prawa, władza nadzorcza odmówi zatwierdzenia statutu. Zasady wskazane w p. II 7) lit. a) niniejszego okólnika w tym przypadku nie mają zastosowania, zaś statuty powinny ściśle odpowiadać wymogom prawa.

IV. Okólnik Nr 24 z dn. 15 kwietnia 1936 r. (SS. 40/18-4) Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 11, poz. 64 uchyla się.

V. Dla wiadomości związków samorządowych i władz nadzorczych dołącza się do niniejszego okólnika odbitkę okólnika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wydanego w porozumieniu z Ministerstwem Opieki Społecznej z dnia 13 XI 1936 r. Nr 23-73-7-6, regulującego postępowanie ubezpieczalni w sprawach zwolnienia pracowników samorządowych od ubezpieczenia społecznego.

VI. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podkreśla konieczność skrupulatnego wypełniania przez związki samorządowe ich obowiązków wobec instytucyj ubezpieczeń społecznych, co powinno być kontrolowane przez władze nadzorcze w trybie nadzoru.

Wreszcie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa za wskazane ograniczenie przenoszenia pracowników z własnego ubezpieczenia związków samorządowych do ubezpieczenia powszechnego tylko do wypadków istotnie uzasadnionej konieczności, a w każdym razie uważa za niedopuszczalne dokonywanie wspomnianych przenoszeń jedynie w celu przerzucenia ryzyka ubezpieczeniowego na instytucje ubezpieczeń społecznych.

(—) Korsak

PODSEKRETARZ STANU

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.

Okólnik Nr 198

W odpowiedzi podawać ZNAK: 23-73-7-6.

Nadawca: Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
Warszawa, ul. Czerniakowska 231. Skr. poczt. Nr 742.
Adres telegraficzny Z U S.
Telefon 5-40-20
Konto P. K. O. Nr 20-440.

Warszawa,
dn. 13 listopada 1934 r.

Przedmiot: Ubezpieczenie chorobowe i emerytalne w samorządzie terytorialnym.

Do
Wszystkich Ubezpieczalni Społecznych.

W związku z wprowadzeniem przez związki samorządowe terytorialne ubezpieczenia chorobowego i emerytalnego pracowników samorządowych we własnym zakresie Zakład Ubezpieczeń Społecznych w porozumieniu z Ministerstwem Opieki Społecznej zarządza, co następuje:

I. W zakresie ubezpieczenia chorobowego Ubezpieczalnie Społeczne celem uporządkowania dotychczasowego stanu powinny bezzwłocznie przystąpić do ustalenia, które związki samorządowe na terenie poszczególnych Ubezpieczalni posiadają statuty o ubezpieczeniu chorobowym i którzy pracownicy tych związków ze względu na postanowienia art. 6 lit. b ustawy o ubezpieczeniu społecznym podlegają wyłączeniu z powszechnego ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa.

W tym celu Ubezpieczalnie poddadzą ocenie nadesłane przez związki samorządowe statuty, stwierdzając, czy odpowiadają one warunkom powołanego artykułu.

Przy rozpatrywaniu i ocenie statutów Ubezpieczalnie powinny kierować się następującymi zasadami:

1) Zakres osób, objętych statutem o ubezpieczeniu chorobowym, musi ściśle odpowiadać wymogom art. 6 b, ustawy o ubezpieczeniu społecznym, m. in. świadczenia chorobowe we własnym zakresie związku muszą być zapewnione wszystkim pracownikom, zatrudnionym dłużej niż rok, i to zarówno fizycznym, jak i umysłowym; jeżeli taki statut ubezpieczeniowy został przez władzę nadzorczą samorządu zatwierdzony, należy uznać go za obowiązujący od daty w nim wskazanej, lecz nie wcześniej niż od daty uchwały względnie o ile daty takiej nie ma, od dnia pierwszego miesiąca, po miesiącu, w którym władza nadzorcza zatwierdziła statut;

2) statut może regulować świadczenia emerytalne i chorobowe razem lub też mogą być odrębne statuty dla świadczeń chorobowych i odrębne dla emerytalnych; można na mocy statutu obejmującego obydwa rodzaje ubezpieczenia zwolnić od obowiązku ubezpieczenia powszechnego tylko chorobowego lub tylko emerytalnego; nie jest wymaganym, aby zwolnienie dotyczyło obydwu ryzyk;

3) jeżeli statut został zatwierdzony przed wejściem w życie noweli z dnia 24 X. 1934 r., a w szczególności, jeżeli był zatwierdzony przez dawne władze nadzorcze, wymaga on ponownego zatwierdzenia przez władzę nadzorczą na podstawie obowiązującego prawa ubezpieczeniowego;

4) zakres osób — członków rodziny uprawnionych do świadczeń nie może być mniejszy od przewidzianego w ustawie o ubezpieczeniu społecznym;

5) świadczenia powinny być zarówno co do zakresu jak i czasu trwania co najmniej te same, co w ustawie o ubezpieczeniu społecznym. Pewne jednak odchylenia w zakresie poszczególnych świadczeń są dopuszczalne na niekorzyść pracowników, jeżeli rekompensują je wyższe inne świadczenia, np. gorsza pomoc lecznicza od lekarzy specjalistów, a z drugiej strony pełne pobory w razie choroby przez 26 tygodni;

6) jeżeli statut nie wymienia wyraźnie świadczeń, lecz powołuje się na przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym, statuty takie, o ile nie posiadają innych braków, należy uznać za odpowiadające wymogom prawa;

7) gdy statut obejmuje pracowników związku powiatowego i poszczególnych gmin, to zatwierdzenie powinno dotyczyć statutu związku powiatowego i statutów gmin, przy czym statuty gmin powinny wyraźnie powoływać się na statut związku powiatowego;

8) w myśl statutu związek samorządowy powinien być zobowiązany bezpośrednio do udzielania świadczeń. Utworzenie samowystarczalnej „Kasy“ dla udzielania świadczeń nie może być uznane za zgodne z prawem, chyba że związek samorządowy przyjął na siebie gwarancję pokrycia ewentualnych niedoborów „Kasy“.

Na zasadzie statutów, uznanych przez Ubezpieczalnie za odpowiadające wymogom art. 6b ustawy o ubezpieczeniu społecznym i zatwierdzonych przez władze nadzorcze związków samorządowych, Ubezpieczalnie wydadzą orzeczenia o nieistnieniu obowiązku ubezpieczenia chorobowego pracowników, objętych przepisami statutu, od dat, ustalonych w sposób wskazany powyżej w pkt. 1.

Orzeczenia powinny być wydawane na podstawie zbiorowych wykazów pracowników, sporządzanych przez związki i wyszczególniających nazwiska i imiona, daty przyjęcia do pracy i Nr. Nr. legitymacji pracowników, przechodzących do ubezpieczenia lokalnego.

Orzeczenia powinny być wydawane indywidualnie dla każdego pracownika, przesyłane zarówno pracodawcy, jak i pracownikowi, przy czym powinny być zaopatrzone w klauzulę o środkach prawnych.

Gdy Ubezpieczalnia stwierdzi, że statut nie odpowiada wymogom prawa, powinna zakomunikować swoją opinię związkowi samorządowemu — jeśli statut nie został jeszcze zatwierdzony lub władzy nadzorczej samorządu i związkowi samorządowemu — jeśli statut został zatwierdzony — zaznaczając, że niewprowadzenie proponowanych zmian uniemożliwi Ubezpieczalni przyjęcie statutu.

Równocześnie Ubezpieczalnia powinna wskazać termin, w którym prosi o uzupełnienie statutu oraz zaznaczyć, że w wypadku niedotrzymania tego terminu wszyscy pracownicy danego związku samorządowego zostaną objęci obowiązkiem ubezpieczenia chorobowego w Ubezpieczalni. Termin, o którym wyżej mowa, należy ustalać w zależności od potrzeb w poszczególnym przypadku, uwzględniając warunki lokalne, ilość i rodzaj proponowanych zmian i t. p.

Po wydaniu orzeczeń należy wystornować składki chorobowe od daty wymienionej wyżej w punkcie I, wymierzone za pracowników uznanych za ubezpieczonych na podstawie statutu związku samorządowego.

W przypadku nieprzyjęcia statutu należy do wskazanego terminu na wprowadzenie proponowanych zmian statutu pozostawić stan dotychczasowy, po czym albo wydać orzeczenie o nieistnieniu obowiązku ubezpieczenia chorobowego i wystornować składki chorobowe od daty, wymienionej wyżej w punkcie I, albo wydać orzeczenia o istnieniu obowiązku tego ubezpieczenia i dokonać normalnego wymiaru składek.

Analogiczny tryb postępowania należy stosować również do nowo uchwalonych statutów przez związki samorządowe w zakresie ubezpieczenia chorobowego.

Sprawa rozrachunku z tytułu udzielanych ewentualnie świadczeń chorobowych lub wpłaconych składek w okresie pomiędzy datą, wymienioną wyżej w punkcie d, a datą pisma Ubezpieczalni, stwierdzającego przyję-

cie statutu, zostanie uregulowana osobno. W tym celu Ubezpieczalnie Społeczne nadeślą Zakładowi do dnia 31. I. 1937 odpowiednie wykazy, zawierające sumy należne Ubezpieczalni z tytułu udzielonych świadczeń, sumy należne związkom samorządowym z tytułu dokonanych wpłat oraz nazwy odnośnych związków samorządowych.

II. Co się tyczy ubezpieczenia emerytalnego robotników Ubezpieczalnie Społeczne również powinny niezwłocznie przystąpić do zbadania, które z istniejących na terenie Ubezpieczalni związków samorządu terytorialnego posiadają takie statuty oraz czy statuty te odpowiadają wymogom ustawy o ubezpieczeniu społecznym czy też nie.

Przy rozpatrywaniu i ocenie powyższych statutów Ubezpieczalnie powinny kierować się również zasadami, wskazanymi wyżej w punktach 1—8.

W razie stwierdzenia, że statut emerytalny odpowiada wymogom prawa i został zatwierdzony przez władzę nadzorczą samorządu, należy zawiadomić odnośny związek samorządowy o przyjęciu statutu, wydać orzeczenia indywidualne o nieistnieniu ubezpieczenia emerytalnego w sposób analogiczny, jak w zakresie ubezpieczenia chorobowego i wystornować składki emerytalne od daty wymienionej wyżej w punkcie 1.

W razie zaś stwierdzenia niezgodności statutu z wymogami prawa Ubezpieczalnia poda swoje zastrzeżenia do wiadomości związkowi samorządowemu wzgl. władzy nadzorczej samorządu, o ile od niej statut do oceny otrzymała, zaznaczając, że z wymienionych względów statutu przyjąć nie może. Równocześnie Ubezpieczalnia określi termin, w którym prosi o uzupełnienie statutu, zaznaczając, że jeśli związek samorządu nie uzupełni statutu w myśl wskazań Ubezpieczalni do podanego terminu, to wówczas powinien nadesłać Ubezpieczalni:

a) wykazy pracowników, którym związek zapewnił świadczenia emerytalne w drodze statutu, zatwierdzonego przez władze nadzorcze oraz
b) wykazy pracowników, którzy pozostają nadal w dotychczasowym ubezpieczeniu ogólnym. Wykazy te powinny zawierać nazwiska i imiona pracowników, daty przyjęcia do pracy (i ewent. zwolnienia z pracy), zarobki stanowiące podstawę wymiaru składek za poszczególne okresy składkowe oraz Nr Nr legitymacji ubezpieczeniowych.

W powyższym wypadku Ubezpieczalnia nie wydaje orzeczeń i do czasu wydania przez Zakład nowych zarządzeń zastosuje następujący tryb postępowania:

Gdy Ubezpieczalnia wymierzała składki za ubezpieczenie emerytalne wszystkich pracowników takiego związku samorządowego, wówczas powinna obliczyć składki emerytalne, wymierzone i zaksięgowane za pracowników, którym związek zapewnił świadczenia emerytalne w drodze statutu, począwszy od daty zapewnienia tych świadczeń, sumę tę wystornować z konta oraz zawiesić ewentualnie wszczęte kroki egzekucyjne. W konsekwencji tego instytucje ubezpieczeniowe nie będą udzielały świadczeń emerytalnych tej kategorii pracowników. Następnie należy sprawdzić na podstawie obu wykazów czy prawidłowo zostały ustalone i zaksięgowane składki za pozostałe ubezpieczenia, które to składki powinny figurować na koncie, stanowiąc należność, która w razie niedokonywania wpłat podlega przymusowemu ściąganiu na zasadach ogólnych.

Gdy natomiast Ubezpieczalnia nie wymierzała składek, powinna je wymierzyć, ustalając w analogiczny sposób należność, podlegającą przymusowemu ściąganiu, t. j. bez uwzględnienia składek za ubezpieczenie emerytalne tych pracowników, którym związek zapewnił świadczenia emerytalne w drodze statutu.

Jeśli związek samorządowy nie przedłoży Ubezpieczalni omawianych wyżej wykazów, wówczas Ubezpieczalnia sporządzi je z urzędu przez własne organa kontrolne, przy czym faktyczne koszty tej pracy pokryje związek samorządowy.

III. Co się tyczy ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych, Ubezpieczalnie zastosują analogicznie tryb, wskazany w cz. II niniejszego okólnika z tym, że:

1) jeżeli dany związek samorządowy nie posiada w ogóle uchwalonego statutu, zachowuje się nadal dotychczasowy stan rzeczy, t. j. wymierza składki i przyznaje świadczenia;
2) jeżeli związek samorządowy posiada statut niedostosowany do wymogów art. 5 ust. 1 pkt. 6 i ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 24.XI 1927 r. w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 15.III.1934 r., lecz zgodny z dawnym jego brzmieniem, Ubezpieczalnia postąpi w myśl wskazań, zawartych w ust. 4—8 cz. II okólnika;
3) jeżeli statut związku samorządowego odpowiada warunkom powołanego wyżej artykułu w jego obowiązującym brzmieniu, ma zastosowanie ust. 3 cz. II okólnika.

IV. Zakład zaznacza, że zasady, podane w niniejszym okólniku, zostały uzgodnione z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, które podało je również do wiadomości P. P. Wojewodów (wszystkich z wyjątkiem woj. śląskiego), Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast w drodze specjalnego okólnika.

W powyższym okólniku Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaleciło ograniczenie przenoszenia pracowników samorządowych z lokalnego ubezpieczenia do powszechnego do wypadków istotnie uzasadnionej konieczności, stwierdzając zarazem niedopuszczalność tych przenoszeń w celu przerzucenia ryzyka ubezpieczeniowego na instytucje ubezpieczeń społecznych oraz podkreśliło konieczność skrupulatnego wypełnienia przez związki samorządowe swych obowiązków wobec instytucji ubezpieczeń społecznych, co powinno być kontrolowane przez władze nadzorcze samorządu w trybie nadzoru.

W konsekwencji powyższego Ubezpieczalnie Społeczne powinny w każdym wypadku dokładnie badać powody przeniesienia pracownika samorządowego z lokalnego do powszechnego ubezpieczenia, a w razie nastręczenia się Ubezpieczalniom zastrzeżeń co do braku uzasadnienia takiego przeniesienia, komunikować o tym Zakładowi w celu podjęcia właściwych kroków.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w powołanym wyżej okólniku przewidziało również, że statuty niezatwierdzone dotychczas przez władze nadzorcze (nowouchwalone przez związki samorządowe i przesłane władzy nadzorczej do zatwierdzenia) przed zatwierdzeniem powinny być przesyłane przez władzę nadzorczą do Ubezpieczalni Społecznych do zaopiniowania odnośnie zgodności tych statutów z obowiązującym prawem. W przypadku stwierdzenia przez Ubezpieczalnię zgodności statutu ubezpieczeniowego z prawem, władza nadzorcza może zatwierdzić statut. W razie zaś stwierdzenia przez Ubezpieczalnię niezgodności statutu z wymogami prawa, władza nadzorcza odmówi zatwierdzenia statutu.

V. Zaznacza się, że składki za pracowników zwolnionych od obowiązku ubezpieczenia, zgodnie z przepisami niniejszego okólnika, należy stornować z tego konta związku samorządowego, na które składki te zostały przeniesione w myśl postanowień okólnika Zakładu z dnia 7 maja b. r. Nr 85.

VI. Niniejszy okólnik nie dotyczy ubezpieczenia w samorządzie terytorialnym na terenie województwa śląskiego. Sprawa ubezpieczenia pracowników samorządowych z tego terenu zostanie załatwiona oddzielnie.

VII. Jednocześnie Zakład zwraca nadesłane Zakładowi statuty poszczególnych związków samorządowych celem rozpatrzenia ich i postąpienia w myśl wskazań niniejszego okólnika.

Załączniki (tylko do U. S.)

(—) *J. Wł. Lgocki*
NACZELNY DYREKTOR

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

34.

PISMO OKÓLNE

z dnia 19 lutego 1937 r.

w sprawie dokonywania zakupu tłuszczów roślinnych i pokostu.

(Nr C. Apr. 74-8-1)

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Starostów i Prezydentów Miast.

W ślad za pismem okólnym z dn. 26.X 1936 r. Nr. Apr. 9/4-8 w sprawie dokonywania zakupu tłuszczów roślinnych i pokostu (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 31, poz. 221) uzupełnia się wykaz olejarni, które zawarły z Centralą Obrotu Nasionami Oleistymi umowę na zakup krajowych nasion oleistych firmą:

21. Przerób nasion Oleistych w Wilnie Rossa 6.

Firma powyższa została zaliczona w poczet olejarni uprawnionych do ubiegania się o dostawy dla instytucyj rządowych i samorządowych.

(—) Dr Igielski

DYREKTOR BIURA APROWIZACYJNEGO.

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 10 lutego Nr 8 Rok 1937

Poz. 62. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 11 stycznia 1937 r. o ustaleniu wysokości opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń za okres budżetowy 1935/36.

Poz. 63. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 stycznia 1937 r. o umundurowaniu urzędników kontroli skarbowej.

Poz. 64. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 stycznia 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wojskowych o nabywaniu, posiadaniu i noszeniu broni przez niektórych funkcjonariuszów Lasów Państwowych.

Na podstawie art. 21 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 października 1932 r. — Prawo o broni, amunicji i materiałach wybuchowych (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 807), w brzmieniu art. 10 pkt 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Funkcjonariusze Lasów Państwowych, zajmujący stanowiska nadleśniczych, adiunktów leśnych, praktykantów techniczno-leśnych, leśniczych, podleśniczych, praktykantów leśnych, gajowych, dozorców i strażników mogą bez pozwolenia, o którym mowa w art. 18 ust. 1 prawa o broni, amunicji i materiałach wybuchowych z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 807):

a) posiadać i nosić przydzieloną im przez ich władzę przełożoną broń palną — krótką lub długą typu wojskowego;

b) nabywać, posiadać i nosić broń myśliwską.

2. Noszenie broni palnej długiej typu wojskowego dozwolone jest jedynie w związku z pełnioną służbą.

§ 2. 1. Posiadanie i noszenie broni wymienionej w § 1, jak również nabywanie broni określonej w ust. 1 pkt a) § 1 uzależnione jest od posiadania imiennego zaświadczenia właściwej dyrekcji lasów państwowych, upoważniającego do nabycia lub posiadania i noszenia określonej w nim broni (zał. 1).

2. Dyrekcje Lasów Państwowych wydają zaświadczenia, wymienione w ust. 1, po uzgodnieniu z powiatowymi władzami administracji ogólnej właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania osoby, której zaświadczenie ma być wydane.

§ 3. Zaświadczenie (§ 2) ważne jest tylko przy równoczesnym posiadaniu legitymacji służbowej.

§ 4. Podczas noszenia broni poza obrębem swego mieszkania funkcjonariusz upoważniony obowiązany jest zaświadczenie (§ 2) posiadać przy sobie i okazywać je wraz z legitymacją służbową na każde żądanie władz bezpieczeństwa oraz organów policji państwowej, żandarmerii i ochrony granic.

§ 5. Do nabywania broni myśliwskiej przez osoby, wymienione w § 1, stosuje się odpowiednio przepisy, regulujące nabywanie broni należącej do przepisowego uzbrojenia osób, wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt b) prawa o broni, amunicji i materiałach wybuchowych.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 14 dni po ogłoszeniu.

Załącznik do § 2 rozp. Min. Spraw Wewn. z dnia 18 stycznia 1937 r. (poz. 64).

WZÓR ZAŚWIADCZENIA.

Dyrekcja Lasów Państwowych
w . . . .

Nr. . . . . . .

. . . . . dnia . . . . r.

Zaświadczenie.

Na podstawie § 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 stycznia 1937 r. o nabywaniu, posiadaniu i noszeniu broni przez niektórych funkcjonariuszów Lasów Państwowych

P. . . . .
(imię i nazwisko)

. . . .
(stanowisko służbowe)

zam. w . . . .
upoważniony jest do posiadania i noszenia (do nabycia) . . . .
(określenie broni)

Zaświadczenie niniejsze ważne jest przy równoczesnym posiadaniu legitymacji służbowej.

(pieczęć) DYREKTOR
LASÓW PAŃSTWOWYCH

Poz. 65. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 27 stycznia 1937 r. o zmianach w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 23 lipca 1925 r. o warunkach funkcjonowania oraz organizacji wzajemnych zakładów (totalizatora) na torach wyścigowych towarzystw wyścigów konnych oraz o sposobie prowadzenia rachunkowości tych zakładów.

Poz. 66. Obwieszczenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 4 stycznia 1937 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska.

z 13 lutego Nr 9 Rok 1937

Poz. 67. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o ustanowieniu tabeli stanowisk we władzach, urzędach, zakładach i instytucjach państwowych.

Poz. 68. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1937 r. o dodatkach służbowych dla funkcjonariuszów państwowych w wojskowej służbie zdrowia.

Poz. 69. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonariuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonariuszów państwowych.

Poz. 70. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o gromadach.

Na podstawie art. 19 ust. (6), art. 20 ust. (9), art. 23 ust. (8) i (9) i art. 129 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294) zarządza się co następuje:

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

§ 1. (1) Powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego określenia: 1) artykuły oznaczają przepisy ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294); 2) pragrafy oznaczają przepisy rozporządzenia niniejszego.

(2) Określenie „organ uchwalający“ oznacza organ uchwalający gromady, czyli radę gromadzką albo zebranie gromadzkie.

Rozdział II.

Zakres działania gromady.

Do art. 17.

§ 2. Zarząd majątkiem i dobrem gromadzkim oraz rozporządzanie dochodami z tych źródeł płynącymi dotyczy również mienia, które na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, w rozumieniu § 68 ustawy z dnia 12 sierpnia 1866 r. (Dz. u. kr. Nr 19) dla Królestwa Galicji i Lodomerii z W. Ks. Krakowskim, w brzmieniu ustawy z dnia 4 lutego 1908 r. (Dz. u. kr. Nr 58), w związku z art. 108, ma charakter dobra gromadzkiego.

§ 3. (1) Gromada, zarządzając w granicach swych dochodów ogólnych sprawami o znaczeniu wyłącznie miejscowym, wynikającymi z sąsiedzkiego współżycia, celem podniesienia stanu kulturalnego, zdrowotnego i gospodarczego osiedli, podejmuje w miarę możności:

1) wznoszenie budynków publicznych szkół powszechnych i ich utrzymywanie zakładanie wzorowych ogródków szkolnych i przedszkoli oraz budowę domów mieszkalnych dla nauczycieli;

2) budowę i naprawę miejscowych dróg publicznych, zakładanie ulic i chodników, budowę mostów oraz kładek służących wszystkim lub części mieszkańców gromady;

3) organizowanie i udzielanie opieki biednym mieszkańcom gromady, jak: starcom, sierotom, kalekom i inwalidom;

4) budowę i utrzymywanie domów gromadzkich mieszczących siedzibę urzędową organów gromady, bibliotekę, czytelnię i inne urządzenia gromadzkie;

5) popieranie rolnictwa oraz hodowli bydła, trzody chlewnej, owiec i drobiu przez: zakładanie poletek doświadczalnych, zakup narzędzi rolniczych, zakładanie i utrzymywanie podręcznych apteczek weterynaryjnych, szczepienia ochronne zwierząt, organizowanie stacji kopulacyjnych bydła, trzody i owiec, zakładanie i utrzymywanie grzebowisk zwierzęcych, zalesianie nieużytków, utrzymywanie straży polowej i leśnej, zagospodarowanie gromadzkiej ziemi ornej, łąk, pastwisk i lasów, zakładanie i utrzymywanie sadów gromadzkich, organizowanie kursów oświaty rolniczej;

6) organizowanie i utrzymywanie warty nocnej, popieranie straży pożarnych, zakup przyrządów przeciwpożarowych i budowę zbiorników na wodę na wypadek pożaru;

7) budowę przytułków dla biednych, domów noclegowych i ich utrzymanie;

8) zakładanie i prowadzenie gromadzkich bibliotek, czytelni, świetlic;

9) oświetlanie dróg, ulic i placów publicznych;

10) organizowanie doręczania korespondencji w obrębie gromady, jeżeli nie spełniają tego listonosze pocztowi;

11) budowę i utrzymywanie gromadzkich studzien wodociągowych, kąpielisk, łaźni, ogrodów, boisk sportowych, cmentarzy;

12) budowę i utrzymywanie rowów odwadniających;

13) sadzenie i utrzymywanie drzew przydrożnych;

14) zakładanie i utrzymywanie telefonu dla ogólnego użytku mieszkańców gromady;

15) propagowanie turystyki i ruchu letniskowego.

(2) Zadania powyższe podejmuje gromada z własnej inicjatywy, dbając przy tym o zachowanie należytej kolejności zaspokajania miejscowych potrzeb.

(3) O zamierzonym podjęciu zadań sołtys powiadamia wójta, który roztacza bezpośredni nadzór nad działalnością gromady.

§ 4. Przekazywanie gromadzie spełniania zadań gospodarki gminnej na obszarze gromady dotyczyć może w szczególności:

1) budowy i utrzymywania publicznych szkół powszechnych i mieszkań dla nauczycieli;

2) budowy i utrzymywania niektórych dróg gminnych;

3) budowy i utrzymywania studzien;

4) utrzymywania biednych mieszkańców gminy;

5) zakładania i utrzymywania cmentarzy i grzebowisk na obszarze gromady.

§ 5. Przekazane gromadzie do spełnienia zadania gospodarki gminnej na obszarze gromady, na które gmina przeznaczyła dostateczne środki, muszą być wykonywane ściśle w myśl wskazówek udzielanych przez wójta.

§ 6. Zwolnienie gromady od spełniania przekazanych jej zadań gospodarki gminnej na obszarze gromady następuje w razie zatwierdzenia przez wydział powiatowy odpowiednio uzasadnionej uchwały rady gminnej.

Rozdział III.

Organ uchwalający i jego obrady.

Do art. 19.

§ 7. (1) Radni gromadzcy pełnią swe funkcje honorowo.

(2) Zastępca radnego jest powoływany z chwilą utraty mandatu przez jednego z radnych.

(3) W razie powołania radnego gromadzkiego na urząd sołtysa lub podsołtysa zastępcy radnych nie są powoływani, chyba że radny gromadzki, wybrany na sołtysa lub podsołtysa, zrezygnuje z mandatu radnego.

§ 8. (1) Prawo uczestniczenia w zebraniu gromadzkim ma każdy mieszkaniec gromady, który (art. 3):

a) ukończył co najmniej 24 lata w przeddzień zebrania gromadzkiego,

b) przynajmniej od roku, licząc wstecz od dnia zebrania, mieszka na obszarze gromady.

(2) Warunek jednorocznego zamieszkania nie dotyczy:

a) zamieszkałych na obszarze gromady właścicieli lub posiadaczy położonych na tym obszarze nieruchomości,

b) funkcjonariuszów państwowych, funkcjonariuszów państwowych przedsiębiorstw i monopoli, funkcjonariuszów samorządu terytorialnego i gospodarczego, duchowieństwa świeckiego i zakonnego wyznań uznanych przez Państwo oraz zawodowych wojskowych służby czynnej, jak również członków rodzin osób wyżej wymienionych, jeżeli osoby te mieszkały na obszarze gromady przed dniem zebrania gromadzkiego.

(3) Prawo udziału w zebraniu gromadzkim ulega zawieszeniu na czas postępowania karnego w sprawach o zbrodnię, za którą w myśl art. 47 § 1 Kodeksu Karnego sąd orzeka utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych, a to od chwili wszczęcia śledztwa, w postępowaniu zaś karnym bez śledztwa — od chwili doręczenia aktu oskarżenia (art. 3 ust. 5).

(4) Prawo udziału w zebraniu gromadzkim nie przysługuje osobom, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 8 lipca 1935 r. o ordynacji wyborczej do Sejmu (Dz. U. R. P. Nr 47, poz. 319).

(5) Prawo udziału w zebraniu gromadzkim nie przysługuje niezawodowym wojskowym służby czynnej (art. 3 ust. 6).

§ 9. (1) Do zakresu działania organu uchwalającego należy:

1) ustanawianie zasad zarządzania i sposobu użytkowania majątku i dobra gromady z uwzględnieniem praw osób trzecich oraz wszelkich urządzeń i zakładów stanowiących własność gromady lub będących w jej zawiadywaniu;

2) wyrażenie zgody na przekazanie gromadzie spełniania niektórych zadań gospodarki gminnej na obszarze gromady;

3) uchwalanie regulaminów obrad organu uchwalającego i jego komisji;

4) ustanawianie w większych gromadach, w zależności od stanu finansowego gromady, rodzaju i ilości pracowników gromadzkich oraz wysokości ich wynagrodzeń, uchwalanie przepisów o ich obowiązkach i prawach, upoważnienie sołtysa do przyjmowania i zwalniania pracowników gromadzkich;

5) przyznawanie sołtysowi wynagrodzenia;

6) podejmowanie uchwał w sprawach: nabycia, zbycia, zamiany, obciążania i oddania nieruchomości zakładu i przedsiębiorstwa w dzierżawę (najem) albo udzielenia na nie koncesji, likwidacji dobra gromadzkiego, ustanowienia bądź objęcia zarządu fundacji, uczynienia i przyjęcia darowizny oraz zaciągnięcia zobowiązań, jak również upoważnianie sołtysa do zaciągania pożyczek nie przekraczających kwoty 500 zł;

7) podejmowanie uchwał w sprawie użycia kapitałów gromadzkich;

8) decydowanie o założeniu, przekształceniu i zwinięciu urządzeń, zakładów i przedsiębiorstw gromadzkich oraz o wznoszeniu, przekształceniu i znoszeniu wszelkich budowli kosztem gromady;

9) podejmowanie uchwał w sprawie wszczęcia procesów, ugód, umorzenia procesów oraz odstępowania od procesów;

10) uchwalanie preliminarza budżetowego gromady lub podejmowanie uchwal o przeznaczeniu dochodów gromady;

11) ustanawianie opłat za korzystanie z dobra i majątku gromadzkiego, przedsiębiorstw, urządzeń i zakładów gromadzkich;

12) ustanawianie cen za wyroby przedsiębiorstw gromadzkich;

13) ustalanie w granicach przepisów zasad postępowania przy oddawaniu i przyjmowaniu robót i dostaw oraz ustanawianie norm postępowania w sprawach przetargów publicznych przy sprzedaży, kupnie i oddawaniu w dzierżawę nieruchomości gromadzkich;

14) podejmowanie uchwał w sprawie umarzania należności przypadających gromadzie z tytułów publiczno i prywatnoprawnych, jeżeli ściągnięcie tych należności staje się niemożliwe;

15) kontrola działalności sołtysa, w szczególności zatwierdzanie sprawozdań z pobranych dochodów i wydatkowanych sum oraz ewentualnie rocznych zamknięć i bilansów zakładów i przedsiębiorstw gromadzkich;

16) uchwalanie wniosków oraz wydawanie opinii w sprawie ustalania nazw ulic i placów w gromadzie, jak też zmiany granic i nazwy gromady;

17) wyrażanie opinii w sprawach potrzeb gromady oraz podejmowanie uchwał w tych wszystkich sprawach, których wykonanie na terenie danej gromady jest konieczne lub wskazane;

18) uchwalanie wniosków do rady gminnej o pociągnięcie przez radę gminną do świadczeń w naturze na określone cele publiczne gromady zarówno jej mieszkańców, jak i innych osób podlegających na obszarze gromady opodatkowaniu na rzecz gminy wiejskiej oraz o pociągnięcie do określonych świadczeń podatkowych wszystkich osób, które na obszarze gromady podlegają tym podatkom na rzecz gminy, z przeznaczeniem tych wpływów zgodnie z wnioskiem gromady;

19) uchwalanie wniosków do zarządu gminnego o przekazanie gromadzie spełniania niektórych zadań gospodarki gminnej na obszarze gromady oraz o zdjęcie tych obowiązków z gromady.

(2) Uchwały dotyczące spraw, wymienionych w pktach 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13 i 14, wymagają zatwierdzenia wydziału powiatowego (§ 56 — 59).

§ 10. (1) Zebranie organu uchwalającego zwołuje sołtys lub w przypadkach, wymienionych w § 26 — podsołtys.

(2) Zebrania organu uchwalającego zwołuje sołtys, ile razy zajdzie tego potrzeba: radę gromadzką przynajmniej co kwartał, a zebranie gromadzkie przynajmniej 2 razy do roku.

(3) Na żądanie starosty powiatowego, wydziału powiatowego, wójta lub też na wniosek ¼ członków organu uchwalającego, zgłoszony wraz z projektem porządku obrad, sołtys powinien zwołać zebranie w terminie do dni 7 od dnia otrzymania przez niego żądania lub wniosku.

§ 11. (1) Zebrania organu uchwalającego są jawne. Na życzenie ¼ obecnych członków organu uchwalającego — obrady mogą być tajne.

(2) Nie mogą być tajnymi obrady dotyczące uchwalenia wydatków lub sprawozdania z ich wykonania, tudzież spraw, wymienionych w § 9 pkty 6 — 12.

§ 12. (1) Do ważności uchwał organu uchwalającego wymagana jest obecność zwykłej większości ustawowej liczby członków, jeżeli w poszczególnych przypadkach przepisy nie stanowią inaczej.

(2) Jeżeli na zebranie nie zbierze się potrzebna do powzięcia uchwał ilość członków organu uchwalającego, sołtys zwołuje zebranie powtórne, którego uchwały są ważne bez względu na ilość obecnych członków organu uchwalającego.

Zebranie powtórne nie może się odbyć tego samego dnia, na który było zwołane pierwsze zebranie.

§ 13. (1) Na zebraniu organu uchwalającego przewodniczy sołtys, a w przypadkach wymienionych w § 26 — podsołtys, jeżeli przepisy szczególne inaczej nie stanowią (art. 24 ust. (4) i ust. (3) paragrafu niniejszego).

(2) Przewodniczący zagaja i zamyka zebranie, powołuje sekretarza zebrania, kieruje rozprawami i przestrzega porządku na zebraniu.

(3) Rozpatrywanie sprawozdań rachunkowych oraz wykonywanie innych czynności kontroli działalności sołtysa przez organ uchwalający powinno się odbywać w obecności sołtysa i podsołtysa, którzy w tych sprawach udziału w rozprawach nie biorą, a jedynie udzielają wyjaśnień. Przewodniczy wówczas specjalnie wybrany każdorazowo jeden z obecnych członków organu uchwalającego.

(4) Sprawy, wniesione na zebranie, referuje sołtys lub jeden z członków organu uchwalającego, wyznaczony przez sołtysa.

§ 14. (1) Głosowanie jest jawne. Na wniosek ¼ części członków organu uchwalającego powinno być zarządzone głosowanie tajne. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, jeżeli w poszczególnych przypadkach przepisy nie stanowią inaczej.

(2) W razie wstrzymywania się od głosowania odbywa się głosowanie powtórne, przy czym wstrzymujących się w powtórnym głosowaniu uważa się za głosujących za wnioskiem.

(3) W razie równości głosów przewodniczący według własnego uznania bądź zarządza powtórne głosowanie, bądź też rozstrzyga swoim głosem.

(4) Z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ustępie poprzednim (3), przewodniczący w głosowaniu udziału nie bierze.

§ 15. (1) Jeżeli w sprawie interesowany jest materialnie sołtys, podsołtys, radny gromadzki lub jego zastępca, nie może on być obecny przy rozważaniu sprawy i w głosowaniu nad nią brać udziału. Postanowienie to stosuje się również, jeżeli interesowani są ich małżonkowie, krewni lub powinowaci pierwszych trzech stopni, osoby pozostające pod opieką przysposabiający bądź przysposobiony, albo jeżeli chodzi o sprawę, w której pomiędzy sołtysem, podsołtysem, radnym gromadzkim lub jego zastępcą a osobą trzecią zachodzi stosunek zastępstwa prawnego.

(2) Uchwały organu uchwalającego, powzięte w obecności osób, o których mowa w ustępie pierwszym, może wydział powiatowy unieważnić. Ma zaś obowiązek to uczynić na wniosek osoby interesowanej, zgłoszony w ciągu 30 dni po powzięciu danej uchwały.

§ 16. (1) Z każdego zebrania organu uchwalającego sporządza się protokół, który wpisuje się do specjalnej księgi uchwał, przechowywanej pod zamknięciem w lokalu urzędowym gromady.

(2) Protokół zebrania podpisuje sołtys, dwóch wybranych spośród obecnych członków organu uchwalającego oraz osoba prowadząca protokół.

(3) Uchwały obchodzące całą gromadę, a nie nadające się do indywidualnego doręczania, sołtys podaje do publicznej wiadomości mieszkańców gromady w sposób dotychczas praktykowany lub ustalony przez wydział powiatowy.

(4) Mieszkaniec gromady może za zgodą i pod kontrolą sołtysa przeglądać protokoły posiedzeń organu uchwalającego i dokonywać odpisów tych protokołów.

§ 17. (1) Organ uchwalający powołuje komisje:

1) rewizyjną — w każdej gromadzie;

2) gospodarczą — w gromadzie posiadającej majątek, dobro, zakład lub przedsiębiorstwo;

3) rolną, oświatową, drogową, sanitarną, opieki społecznej i inne w miarę uznanej potrzeby.

(2) W skład komisji mogą być powoływani mieszkańcy gromady, którym w myśl art. 4 służy prawo wybieralności do organów ustrojowych związków samorządowych.

(3) Członkowie komisji gromadzkich pełnią swe funkcje honorowo.

§ 18. (1) W skład komisji rewizyjnej wchodzi 3 — 5 członków, kórzy wybierają spośród siebie przewodniczącego i sekretarza.

(2) Do gromadzkiej komisji rewizyjnej powinny być wybrane osoby, umiejące czytać, pisać i rachować.

§ 19. (1) Komisja rewizyjna jest stałym organem gromady w zakresie kontroli działalności finansowej i gospodarczej sołtysa.

W szczególności do zadań komisji rewizyjnej należy:

1) corocznie zbadanie rocznego sprawozdania z wykonania budżetu lub uchwał organu uchwalającego o przeznaczeniu dochodów gromadzkich oraz przedstawienie organowi uchwalającemu swojej opinii i wniosków;

2) badanie corocznie zamknięcia rachunkowego za ubiegły okres budżetowy oraz zgłoszenie organowi uchwalającemu swojej opinii i wniosków;

3) badanie prawidłowości i zgodności z zasadami oszczędności wydatków i dochodów oraz badanie prawidłowości czynności kasowych i rachunkowych w zakładach i przedsiębiorstwach.

Rewizja gospodarki gromady powinna odbywać się przynajmniej w odstępach kwartalnych.

(2) Komisja rewizyjna obowiązana jest składać ze swej działalności sprawozdania organowi uchwalającemu.

Wyniki czynności komisji rewizyjnej referuje na posiedzeniu organu uchwalającego przewodniczący komisji lub członek komisji przez niego wyznaczony.

Przed wniesieniem pod obrady sprawozdania i wniosków komisji rewizyjnej rozpatrzyć je musi sołtys i udzielić przewodniczącemu komisji rewizyjnej swych wyjaśnień w ciągu 2 tygodni.

Dopóki organ uchwalający nie rozpatrzy sprawozdania i wniosku komisji rewizyjnej, mają one charakter poufny i w stosunku do nich przewodniczący komisji rewizyjnej i jej członkowie obowiązani są dochować tajemnicy urzędowej.

(3) Nad należytą działalnością komisji rewizyjnych czuwa wójt i wydział powiatowy, który może poruczać komisji, za pośrednictwem jej przewodniczącego, określone czynności z zakresu kontroli, wzywać go do składania sprawozdań i wyjaśnień oraz delegować swego przedstawiciela na posiedzenia komisji.

§ 20. (1) W skład komisji gospodarczej obok 2 członków, powołanych na czas kadencji sołtysa przez organ uchwalający, wchodzą z urzędu sołtys i podsołtys.

(2) Organ uchwalający większością 2/3 głosów może odwołać z komisji wybranych przez siebie członków.

(3) Komisja gospodarcza współdziała z sołtysem w zarządzaniu majątkiem, dobrem, przedsiębiorstwami i urządzeniami gromadzkimi.

Rozdział IV.

Sołtys.

Do art. 20.

§ 21. (1) Sołtys, jako organ wykonawczy gromady:

1) na zasadach, ustalonych przez organ uchwalający:

a) zarządza majątkiem i dobrem gromadzkim, urządzeniami, zakładami i przedsiębiorstwami gromadzkimi oraz dochodami gromady, dbając przy tym w szczególny sposób o całość i nienaruszalność majątku nieruchomego gromady;

b) prowadzi gospodarkę gromady zgodnie z budżetem lub uchwałami organu uchwalającego, dotyczącymi przeznaczenia dochodów gromady;

c) przedstawia organowi uchwalającemu sprawozdania z pobranych i wydatkowanych sum;

d) dokonywa wymiaru i poboru dochodów na rzecz gromady oraz nadzoruje wykonywanie świadczeń w naturze, pobieranych na cele gromady;

e) prowadzi kasowość i rachunkowość gromady;

2) a) przygotowuje na zebranie organu uchwalającego wnioski dotyczące potrzeb gromady, zwołuje zebrania organu uchwalającego, ustala porządek ich obrad oraz przewodniczy i utrzymuje porządek na zebraniach;

b) wykonywa uchwały organu uchwalającego, z zachowaniem przepisów art. 24 ust. (3), nakładających na sołtysa obowiązek wstrzymywania wykonania niektórych uchwał;

3) reprezentuje gromadę na zewnątrz, a w szczególności:

a) występuje w sprawach gromady wobec władz i osób prywatnych;

b) podpisuje korespondencję w imieniu gromady;

c) na podstawie prawomocnych uchwał organu uchwalającego przyjmuje i zwalnia pracowników gromadzkich oraz nadzoruje ich czynności;

4) zarządza sprawami należącymi do zadań gospodarki gminnej na obszarze gromady, które zostały przez zarząd gminy przekazane gromadzie;

5) wydaje w przypadkach nie cierpiących zwłoki (np. wywołanych klęską żywiołową lub zjawiskami atmosferycznymi) zarządzenia o pociągnięciu mieszkańców gromady do bezpłatnych świadczeń, stosownie do posiadanych przez nich środków pociągowych oraz możności dostarczenia robotnika (art. 23 ust. 3);

6) załatwia wszelkie sprawy gromady, nie zastrzeżone organowi uchwalającemu.

(2) Dokumenty w sprawach, które mogą zobowiązywać gromadę wobec osób trzecich, i pełnomocnictwa muszą być, z powołaniem się na właściwą uchwałę organu uchwalającego i na ewentualnie potrzebne zatwierdzenie wydziału powiatowego, podpisane w imieniu gromady przez sołtysa i 2 członków komisji gospodarczej lub 2 członków organu uchwalającego.

§ 22. (1) Sołtys powinien prowadzić:

1) wykaz (inwentarz) majątku, a w województwach południowych i dobra gromady oraz wykaz osób mających prawo do korzystania z dobra gromadzkiego;

2) książkę uchwał organu uchwalającego oraz aktualny wykaz osób, uprawnionych do uczestniczenia w zebraniach organu uchwalającego;

3) książki kasowo - rachunkowe w gromadach prowadzących gospodarkę pieniężną;

4) książkę kontroli świadczeń osobistych i rzeczowych, jeżeli takie wprowadzone zostaną w gromadzie.

(2) Nadto wydział powiatowy może zarządzić prowadzenie kontroli osób korzystających z noclegów w gromadzie i książki zarządzeń.

(3) Do sołtysa należy przechowywanie dokumentów i akt gromadzkich.

(4) Nadto sołtys powinien przechowywać książeczkę oszczędnościową, czy też czekową instytucji, w której gromada lokuje swoje fundusze, inne dokumenty pieniężne lub majątkowe oraz gotówkę na bieżące wydatki gromady.

(5) Wymienione książki i dokumenty oraz gotówkę na bieżące wydatki (§ 51 ust. (2)) na-

leży przechowywać pod zamknięciem, od którego klucze powinny znajdować się w rękach sołtysa.

§ 23. (1) Przed mieszkaniem sołtysa powinna się znajdować tablica z napisem: „Sołtys“ oraz tablica do wywieszania ogłoszeń.

(2) Jeżeli gromada posiada własny lokal urzędowy, wywiesza się przed nim napis: „Kancelaria gromadzka“.

(3) Napisy powinny być sporządzone w języku polskim. W gminach wiejskich, położonych na obszarach wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz. U. R. P. Nr 73, poz. 724), mogą być, na podstawie uchwały rady gminnej, umieszczone obok napisu w języku polskim, figurującego na pierwszym miejscu, takie same napisy również w języku, dopuszczonym w pismach i podaniach do władz na tych obszarach.

§ 24. (1) Uchwała o przyznaniu sołtysowi wynagrodzenia nie może przekraczać następujących norm:

Przy odległości siedziby sołtysa od urzędu gminnego nie przekraczającej 5 km przy liczbie ludności	Najwyższe wynagrodzenie miesięczne	Przy odległości: 5—10 km	10—20 km	ponad 20 km
		wysokość wynagrodzenia może być zwiększona o:		
do 100 mieszk.	5 zł.	15%	20%	25%
od 100 „ 200 „	7 „			
„ 200 „ 400 „	10 „			
„ 400 „ 1000 „	15 „			
„ 1000 „ 2000 „	20 „	10%	15%	20%
ponad 2000 „	30 „			

(2) W gromadach, posiadających przedsiębiorstwa, znaczniejszy majątek lub dobro gromadzkie, powyższe stawki wynagrodzenia mogą być podwyższane do 50% w zależności od wielkości majątku i dobra gromadzkiego lub też dochodów brutto płynących z tego źródła.

(3) W wyjątkowych przypadkach wojewoda, na wniosek wydziału powiatowego, może przyznać sołtysowi wyższe wynagrodzenie a w szczególności: jeżeli gromada posiada duży majątek, zakłady lub przedsiębiorstwa, zarządzanie którymi zabiera wiele czasu sołtysowi, gdy rozległość zabudowań gromady jest wyjątkowo wielka lub też w dużych gromadach letniskowych.

(4) Wynagrodzenie sołtysa płatne jest miesięcznie z dołu.

§ 25. Z wynagrodzenia, obliczonego zgodnie z § 24 potrąca się równowartość świadczeń, otrzymywanych przez sołtysa od gromady, a ustaloną przez organ uchwalający i zatwierdzoną przez wydział powiatowy. Wartość świadczeń, otrzymywanych przez sołtysa, nie może przekraczać określonych w § 24 norm wynagrodzenia.

§ 26. Podsołtys wchodzi we wszystkie uprawnienia i obowiązki sołtysa w przypadkach niemożności pełnienia przez niego obowiązków z powodu choroby, nieobecności na obszarze gromady, nieobsadzenia stanowiska sołtysa, zawieszenia sołtysa w urzędowaniu lub innej przyczyny stanowiącej przeszkodę w urzędowaniu sołtysa.

Do art. 22.

Stosunki prywatnoprawne sołtysa, podsołtysa, radnych gromadzkich i ich zastępców z gromadą.

§ 27. Sołtys, podsołtys, radny gromadzki i zastępca radnego nie mogą, poza wyjątkami, dopuszczalnymi w myśl art. 9, wchodzić z gromadą bezpośrednio lub pośrednio w stosunki prawne w charakterze kontrahenta, z których wynikałyby dla tych osób korzyści materialne. Osoby te, w szczególności, nie mogą zawierać z gromadą aktów prawnych, które pociągają za sobą jakiekolwiek zobowiązania dla gromady, jak: kupna-sprzedaży, pożyczki oprocentowanej, umów w sprawie dostawy, dzierżawy, najmu rzeczy, spółki i t. p.

§ 28. Wydział powiatowy zatwierdzi bądź wyrazi zgodę na zamierzoną transakcję pomiędzy osobami, wymienionymi w § 27, a gromadą w sprawie dostawy w myśl art. 9 ust. (1) jedynie w przypadku, gdy przemawiają za tym ważne względy miejscowe, w szczególności gdy w danej miejscowości brak jest odpowiednich dostawców, a transakcja wyłącza uprzywilejowane warunki dla wymienionych w § 27 osób oraz kolizję ich interesów z interesem gromady, ponadto zaś, gdy co do warunków transakcji nastąpi uprzednie porozumienie sołtysa z wydziałem powiatowym, za pośrednictwem zarządu gminnego.

Utrata stanowisk sołtysa, podsołtysa oraz mandatu radnego.

§ 29. (1) O utracie stanowiska przez sołtysa i podsołtysa lub zawieszenie go w wykonywaniu urzędu, w przypadkach przewidzianych w art. 7, orzeka wydział powiatowy.

(2) Utratę mandatu przez radnego gromadzkiego lub zawieszenie go w sprawowaniu mandatu, w przypadku przewidzianym w art. 7 stwierdza sołtys, po uprzedzeniu o tym wójta.

(3) Przepisy ust. (1) i (2) paragrafu niniejszego stosuje się analogicznie przy orzekaniu w przypadkach wymagających zastosowania postanowień art. 9 do sołtysa, podsołtysa, radnych gromadzkich lub zastępców radnych.

Rozdział V.

Zasady gospodarki gromadzkiej.

Do art. 23.

§ 30. Wydatki, związane z wykonywaniem swych zadań, gromada pokrywa:

1) z dochodów z majątku gromady;

2) z dochodów z dobra gromadzkiego (w województwach krakowskim, lwowskim, stanisławowskim i tarnopolskim);

3) z opłat za korzystanie z zakładów, przedsiębiorstw i urządzeń gromadzkich;

4) ze świadczeń w naturze na określone cele gromady;

5) z wpływów z gminnych świadczeń podatkowych na obszarze gromady, przeznaczonych przez radę gminną, zgodnie z wnioskiem gromady;

6) z zapomóg gminy;

7) z dochodów z dzierżawy prawa polowania i rybołówstwa, przekazanych gromadzie za zgodą zainteresowanych;

8) z innych źródeł dochodowych.

§ 31. Zasady, zawarte w ustawie z dnia 26 marca 1935 r. o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 204) i w rozporządzeniach wykonawczych do tej ustawy, mają odpowiednie zastosowanie do świadczeń w naturze, o których mowa w art. 23 ust. (3).

§ 32. (1) Dochód, otrzymywany przez gromadę, może być użyty tylko na cele, wymienione w rozporządzeniu niniejszym, przy czym powinna być przestrzegana należyta kolejność w zaspakajaniu najbardziej istotnych potrzeb miejscowych.

(2) Przeznaczenie dochodu i opłat gromady, o których mowa w § 30, na cele publiczne, nie wymienione w rozporządzeniu niniejszym, może nastąpić jedynie na mocy uchwały organu uchwalającego gromady, zatwierdzonej przez wydział powiatowy, po zasięgnięciu opinii rady gminnej.

(3) Gromada, na którą przeszedł z dawnej gminy jednostkowej specjalny majątek, z którego dochód był przeznaczony na ponoszenie przez gminę jednostkową ciężarów publiczno-prawnych, zniesionego obszaru dworskiego, jak utrzymanie publicznej szkoły powszechnej, dróg, mostów i t. p. — jest obowiązana dochód z tego rodzaju majątku przeznaczać na wypełnianie obowiązków, przywiązanych do posiadania przez gromadę majątku o szczególnym przeznaczeniu publicznym.

§ 33. Zarząd majątkiem i dobrem gromadzkim odbywa się z zachowaniem zasad następujących:

1. Wszelka nieruchoma i ruchoma własność gromady, dobro gromadzkie, jak również prawa i przywileje gromady oraz jej zobowiązania finansowe i ciężary natury prywatno-prawnej, jak służebności i t. p., winny być spisane (zinwentaryzowane).

2. Gromada, posiadająca majątek i dobro gromadzkie lub gromadzkie urządzenia, zakłady i przedsiębiorstwa, ma obowiązek ponosić odpowiednie koszty, potrzebne dla utrzymania ich w całości i dobrym stanie.

3. Każda kategoria majątku i dobra gromadzkiego, jak też zakłady, urządzenia i przedsiębiorstwa gromadzkie powinny być tak zarządzane i użytkowane, aby przynosiły dochód na potrzeby gromady lub pożytki gospodarcze jej mieszkańcom.

§ 34. Wojewoda, przy współudziale wydziału wojewódzkiego (izby wojewódzkiej) z głosem stanowczym, ustala w miarę potrzeby bliższe zasady gospodarki poszczególnych użytków gospodarki gromadzkiej, jak np. roli, łąk, pastwisk, ogrodów, sadów i t. p., nie naruszając jednak w niczym uprawnień osób trzecich, wynikających z aktów nadawczych, tabel likwidacyjnych i innych tytułów prawnych, a także niewątpliwego zwyczaju. Uprawnienia te może wojewoda, przy współudziale wydziału wojewódzkiego (izby wojewódzkiej) z głosem stanowczym w poszczególnych przypadkach, przekazywać aż do odwołania wydziałom powiatowym.

§ 35. (1) Organ uchwalający jest obowiązany do podjęcia w ramach obowiązujących przepisów uchwał określających zasady zarządu i użytkowania majątku gromadzkiego, a w szczególności:

1) czas ochronny i sposób stopniowego zagospodarowania majątku gromadzkiego;

2) zabezpieczenie majątku gromadzkiego przed wyniszczeniem (np. wskutek pasania na nim pewnych rodzajów inwentarza żywego, wybierania piasku, gliny, kamienia, wycinania drzew i t. p.);

3) opłaty za korzystanie z majątku gromadzkiego.

(2) Zarząd i użytkowanie dobra gromadzkiego w województwach krakowskim, lwowskim, stanisławowskim i tarnopolskim reguluje organ uchwalający — z zastrzeżeniem, że odpowiednie uchwały zostaną podjęte z zachowaniem miejscowych przepisów (§ 68 ust. gm. kraj. z dnia 12 sierpnia 1866 r., Dz. U. Kr. Nr 19, w brzmieniu ustawy z dnia 4 lutego 1908 r., Dz. U. Kr. Nr. 58).

§ 36. (1) W sprawach wynikających z przepisów powyższych, a dotyczących dobra gromadzkiego, mają zastosowanie przepisy o postępowaniu administracyjnym. Odwołania w tych sprawach należy kierować do wydziału powiatowego, za pośrednictwem zarządu gminnego.

(2) Opłatom za korzystanie z dobra gromadzkiego przyznaje się prawo ściągalności w trybie administracyjnym. Ściąganie tych należności porucza się gminom.

§ 37. Oddawanie inwestycji, robót i dostaw gromadzkich, które nie są wykonywane w zarządzie gromady, gminy lub wydziału powiatowego oraz wydzierżawianie majątku, dobra lub przedsiębiorstw gromadzkich, jak: cegielnie, młyny i t. p., powinno się odbywać w drodze przetargu publicznego, zgodnie z ustalonym przez wydział powiatowy regulaminem.

§ 38. Do wydzierżawiania gromadzkich nieruchomości rolnych wśród dających jednakowe lub niewiele się różniące warunki dzierżawy mają pierwszeństwo bezrolni mieszkańcy gromady, a następnie małorolni, posiadający do 2 ha ziemi ornej.

§ 39. Na zabezpieczenie wykonania warunków umowy powinna być pobierana kaucja w gotówce lub papierach wartościowych, w wysokości 5 — 10% sumy objętej umową, lokowana w publicznej instytucji kredytowej.

Postanowienie to nie ma zastosowania w przypadku oddawania w dzierżawę ziemi gromadzkiej bezrolnym i małorolnym do 2 ha.

§ 40. Wydział powiatowy władny jest w ramach obowiązujących przepisów:

1) określić, które inwestycje, dostawy i roboty gromadzkie oraz dzierżawy majątku, dobra i przedsiębiorstw gromadzkich mogą być oddawane bez przetargu publicznego;

2) uchwalić regulamin przeprowadzania przetargów gromadzkich, który powinien określać sposób spisywania protokołów, uczestnictwa delegata władzy nadzorczej, sporządzania umów w wyniku przetargów, pobierania i lokowania kaucji;

3) ustalić zasady gospodarcze obowiązujące przy dawaniu z wolnej ręki inwestycji, robót i dostaw gromadzkich oraz dzierżawy majątku, dobra lub przedsiębiorstwa gromadzkiego.

§ 41. (1) Gospodarkę pieniężną prowadzą gromady na podstawie budżetu, który stanowi gospodarczy plan gromady.

Okres budżetowy gromady pokrywa się z okresem budżetowym gminy.

(2) Wydział powiatowy po wysłuchaniu opinii rady gminnej:

1) określa, które gromady nie prowadzą gospodarki pieniężnej i wolne są od uchwalania budżetu;

2) zezwala gromadom o niedużej gospodarce pieniężnej na zastąpienie budżetów zwyczajnymi uchwałami co do użytkowania swych dochodów.

§ 42. (1) Budżet gromady powinien obejmować wszystkie wydatki wynikające z prowadzonej przez gromadę działalności zarówno w zakresie jej własnych zadań, jak i zadań gminy, przekazanych lub powierzonych do spełniania gromadzie, oraz wszystkie dochody mające wpłynąć na rzecz gromady.

(2) Jeżeli w ciągu roku budżetowego zajdzie potrzeba zwiększenia lub zmniejszenia poszczególnych kredytów, przewidzianych w budżecie, powinna w tym celu zapaść uchwała organu uchwalającego.

§ 43. (1) Przedsiębiorstwa gromadzkie powinny być obejmowane budżetem ogólnym, w którym należy również przewidywać wydatki na tworzenie funduszów renowacyjnych przedsiębiorstw gromadzkich.

(2) Większe przedsiębiorstwa, na żądanie wydziału powiatowego, powinny posiadać odrębne budżety przedsiębiorstw. W takim przypadku nadwyżka dochodów nad wydatkami powinna być wykazana w budżecie ogólnym gromady po stronie dochodowej, a niedobór po stronie rozchodowej.

§ 44. Przedsiębiorstwa gromadzkie, przynoszące straty w ciągu ostatnich czterech lat, muszą być zlikwidowane.

§ 45. (1) Wydatki gromady mogą być dokonywane jedynie w granicach uzyskiwanych wpływów i nie mogą przekroczyć sum, przewidzianych w budżecie.

(2) Wydatki zwyczajne gromady nie mogą być pokrywane z dochodów nadzwyczajnych.

(3) Wszelkie kredyty, przewidziane w budżecie, wygasają z dniem 31 marca; po tym dniu nie wolno dokonywać żadnych nowych wydatków na poczet kredytów ubiegłego okresu budżetowego, ani też nie wolno zapisywać na rachunek tego budżetu zaległych dochodów.

(4) Nie zapłacone z ubiegłego roku budżetowego zobowiązania należy wprowadzić do budżetu roku bieżącego.

§ 46. (1) Opracowanie preliminarza budżetowego należy do sołtysa przy współudziale komisji gospodarczej.

(2) Projekt preliminarza przed wniesieniem go na obrady organu uchwalającego powinien być:

1) przez okres najmniej dwutygodniowy wyłożony do przejrzenia i poczynienia zastrzeżeń przez mieszkańców gromady, uprawnionych do wybierania do organów samorządowych (art. 3 ustawy), o czym sołtys ogłasza w gromadzie;

2) przedstawiony wójtowi łącznie z zastrzeżeniami, wniesionymi przez mieszkańców gromady, do wglądu.

§ 47. (1) Budżet gromady powinien być uchwalony w takim terminie, aby do dnia 1 grudnia mógł być nadesłany wójtowi w 2 egzemplarzach.

Dotyczy to również uchwał organów uchwalających w sprawie przeznaczenia dochodów, jeżeli gromada zwolniona jest w myśl § 41 ust. (2) pkt 2) od obowiązku układania budżetu.

(2) W razie gdyby organ uchwalający uchwał budżetowych w oznaczonym terminie nie powziął, sołtys przedstawia wójtowi projekt budżetu opracowany przy współudziale komisji gospodarczej.

§ 48. Wójt bada, czy przedstawione przez gromady preliminarze budżetowe lub uchwały zastępcze (§ 41 ust. (2) pkt 2) czynią zadość przepisom rozporządzenia niniejszego, po czym te preliminarze budżetowe i uchwały zastępcze (§ 41 ust. (2) pkt 2), które wymagają zatwierdzenia razem z budżetem gminy, przesyła wy-

działowi powiatowemu, dołączając opinię rady gminnej. Inne, nie wymagające zatwierdzenia, zwraca gromadzie.

§ 49. (1) Budżet gromady wymaga zatwierdzenia wydziału powiatowego w przypadkach, gdy:

1) zawiera wydatki na cele nie wymienione w przepisach §§ 2, 3, 4, 24 i 32 ust. (3) rozporządzenia niniejszego;

2) zawiera wydatki lub dochody opierające się na uchwale organu uchwalającego, podlegającej zatwierdzeniu na podstawie przepisów art. 24 ust. (2), rozporządzenia niniejszego lub innych przepisów prawnych;

3) jeżeli koszty utrzymania dobra majątku gromadzkiego lub urządzeń, zakładów i przedsiębiorstw gromadzkich są większe od osiąganych z nich dochodów.

(2) Wydział powiatowy wyda decyzję w trybie określonym w §§ 58 i 59.

(3) W tym samym zakresie co do budżetu gromady mają powyższe przepisy również zastosowanie do wszelkich uchwał organów uchwalających, podejmowanych w sprawie dochodów i wydatków gromady — bez względu na to, czy gromada prowadzi gospodarkę pieniężną na podstawie budżetu, czy też nie.

§ 50. (1) Z wykonania budżetu gromady oraz uchwał dotyczących przeznaczenia dochodów gromady, nie objętych budżetem, sołtys przygotowuje sprawozdanie, które przed wniesieniem na obrady organu uchwalającego podlega wyłożeniu do publicznego wglądu w sposób określony w § 46 ust. (2) pkt 1).

(2) Po rozważeniu sprawozdania i dotyczącej go opinii komisji rewizyjnej przez organ uchwalający — sołtys przesyła je w dwóch egzemplarzach do dnia 1 lipca wójtowi, dołączając doń uchwałę co do przyjęcia lub odmowy przyjęcia rocznego sprawozdania rachunkowego przez organ uchwalający.

(3) Otrzymane sprawozdanie gromadzkie wójt przedstawia wydziałowi powiatowemu razem ze sprawozdaniem rachunkowym z wykonania budżetu gminy do wiadomości, dołączając opinię zarządu gminnego.

§ 51. (1) Gotówkę gromady należy przechowywać w gminnej kasie pożyczkowo-oszczędnościowej, komunalnej kasie oszczędności, Pocztowej Kasie Oszczędności lub — za zgodą wydziału powiatowego — w spółdzielczej instytucji kredytowej.

(2) Wydział powiatowy określi wysokość kwoty, którą sołtys może stale u siebie posiadać na bieżące wydatki gromady.

§ 52. Gromady, zatrudniające stale płatną siłę biurową w zakresie biurowości, kasowości i rachunkowości, mogą stosować przepisy rachunkowe dotyczące gmin wiejskich.

§ 53. (1) Rachunkowość gromady na podstawie uchwały organu uchwalającego, za zgodą zarządu gminnego oraz wydziału powiatowego może być prowadzona w zarządzie gminnym za umówionym wynagrodzeniem, które nie przekroczy 5% rocznych, zwyczajnych wydatków gromady.

(2) Jeżeli rachunkowość gromady prowadzona jest w zarządzie gminnym, wówczas sołtys prowadzi tylko kwitariusze i książkę kasową, w której sekretarz lub rachmistrz gminy kwituje otrzymane do zaksięgowania dowody kasowe przychodowe i rozchodowe.

Dokumenty kasowe, po ukończeniu roku obrachunkowego, a księgi kasowe i kasowo-rachunkowe po ich zakończeniu — są przechowywane w zarządzie gminnym.

§ 54. Wydział powiatowy wyda dostosowaną do przepisów niniejszego rozporządzenia, szczegółową instrukcję, określającą sposób sporządzania budżetu i rocznego sprawozdania rachunkowego gromady oraz zasady kasowości i rachunkowości gromad — łącznie z wzorami.

Rozdział VI.

Nadzór nad gromadą.

Do art. 24 (w związku z art. 19 ust. (6), 20 ust. (9), 23 ust. (8) i (9)).

§ 55. Wydział powiatowy, jako władza nadzorcza nad gromadami:

1) nadzoruje działalność gromady przy pomocy własnych organów, przy czym przynajmniej raz na trzy lata dokonywa rewizji gospodarki gromady, prowadzącej budżetową gospodarkę pieniężną;

2) reguluje sposób wykonywania przez wójta bezpośredniego nadzoru nad działalnością organów gromady.

§ 56. Uchwały organu uchwalającego w sprawach wymienionych w § 9 pkt 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14 i § 32 ust. (2) nabierają mocy prawnej po zatwierdzeniu ich przez wydział powiatowy.

§ 57. (1) Uchwały, podlegające zatwierdzeniu, powinny być w ciągu dni piętnastu po ich powzięciu przedstawione wójtowi, który łącznie z opinią rady gminnej przesyła je wydziałowi powiatowemu w ciągu 30 dni od dnia otrzymania uchwał od gromady.

(2) Wydział powiatowy jest władny nałożyć na sołtysa obowiązek nadsyłania do wglądu również innych ważniejszych uchwał.

§ 58. (1) Wydział powiatowy wyda swą decyzję w sprawie zatwierdzenia w ciągu 60 dni po dniu otrzymania uchwały, w razie zaś gdyby przedstawiona mu uchwała wymagała wyjaśnienia lub uzasadnienia, — zażąda jej uzupełnienia w ciągu tygodnia po dniu otrzymania uchwały.

(2) Gdyby wydział powiatowy w powyższych terminach nie doręczył gromadzie zawiadomienia o odmowie zatwierdzenia ani nie zwrócił jej uchwały do uzupełnienia, uważa się uchwa-

łę z upływem 90 dni po otrzymaniu jej przez wójta za zatwierdzoną.

(3) Wydaną w trybie nadzoru decyzję wydziału powiatowego sołtys powinien w ciągu 14 dni od chwili jej otrzymania zakomunikować organowi uchwalającemu przez ogłoszenie jej treści na zebraniu organu uchwalającego.

§ 59. (1) Od decyzji wydziału powiatowego służy gromadzie w ciągu 14 dni po jej ogłoszeniu na zebraniu prawo wniesienia odwołania do wojewody, który orzeka ostatecznie, przy współudziale wydziału wojewódzkiego (izby wojewódzkiej) z głosem stanowczym.

(2) Wniesienie odwołania w sprawach, które należą do kompetencji organu uchwalającego, może nastąpić tylko na podstawie uchwały tego organu, upoważniającej sołtysa do wniesienia odwołania.

§ 60. (1) Przeciw decyzji starosty:

1) wydanej z tytułu służących mu ustawowych uprawnień nadzorczych nad sołtysem prawo wniesienia odwołania służy sołtysowi,

2) rozwiązującej radę gromadzką — mogą wnieść odwołanie jedynie radni w liczbie stanowiącej więcej niż połowę ustawowej liczby radnych.

(2) Odwołania, o których mowa w ustępie pierwszym, składać należy do wojewody za pośrednictwem starosty w ciągu 14 dni po doręczeniu lub ogłoszeniu decyzji.

§ 61. (1) Wójt z tytułu bezpośredniego nadzoru nad działalnością organów gromady ma prawo bezpośredniego wejrzenia w tok jej gospodarki i obowiązany jest czuwać, ażeby majątek i dobro gromadzkie nie były narażane na szkody i uszczuplane oraz ażeby dochody gromady i świadczenia, pobierane na jej korzyść, były wydatkowane zgodnie z przepisami i przeznaczeniem.

(2) W przypadku stwierdzenia, że działalność gromady jest niezgodna z przepisami, nieprawidłowa lub niecelowa, wójt ma prawo zwrócić na to uwagę sołtysa i organu uchwalającego ze wskazaniem terminu usunięcia uchybień, w razie zaś bezskuteczności obowiązany jest donieść bezzwłocznie wydziałowi powiatowemu.

(3) Wójt osobiście lub przez delegowanego członka zarządu gminnego albo urzędnika gminy obowiązany jest przynajmniej raz w roku dokonać szczegółowej rewizji gospodarki gromady i z jej przebiegu przedstawić sprawozdanie wydziałowi powiatowemu łącznie z opinią rady gminnej.

(4) W razie stwierdzenia uchybień służbowych sołtysa (podsołtysa) wójt przedstawia wniosek staroście powiatowemu o ukaranie winnego w myśl art. 24 ust. (5).

§ 62. Uprawnienia starosty powiatowego, przewidziane w art. 24 ust. (5) dotyczą działalności sołtysów i podsołtysów zarówno w zakresie gospodarki gromady (art. 20 ust. 7), jak i czynności wykonawczych w sprawach administracji samorządowej i rządowej (art. 20 ust. 8).

§ 63. Grzywny, o których mowa w art. 24 ust. (5), wpływają do kasy gromady.

§ 64. Jeżeli w sprawie gospodarki gromadzkiej powstanie prywatnoprawny spór między gromadą a grupą mieszkańców gromady lub poszczególnymi mieszkańcami, a organ uchwalający gromady ze względu na interes swoich członków nie byłby bezstronny, wydział powiatowy starać się będzie doprowadzić do dobrowolnej ugody, gdy zaś ta do skutku nie doszła, wyznaczy dla gromady zastępcę do przeprowadzenia sprawy drogą prawną.

Rozdział VII.

Przepisy końcowe.

§ 65. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Jednocześnie tracą moc przepisy §§ 15, 16, 17, 20, 21 — rozporządzenia I Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 80, poz. 577), § 22 rozporządzenia II Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 100, poz. 769) i §§ 12, 15, 18, 19, 20, 21, 22 — rozporządzenia III Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 sierpnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 688).

Poz. 71. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 lutego 1937 r. o przesunięciu terminu do składania zeznań do wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1937 r.

Poz. 72. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 lutego 1937 r. w sprawie wykonania dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o regulowaniu gospodarki cukrowej i buraczanej, wydane co do §§ 1 — 4, 5 ust. 1 i 2, 6 — 12 i 15 — 18 w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministrem Przemysłu i Handlu.

---

z 15 lutego Nr 10 Rok 1937

Poz. 73. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. o przygotowaniu w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa.

Na podstawie art. 5 i 6 ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej (Dz. U. R. P. Nr 80, poz. 742) oraz art. 3 i 4 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 lipca 1936 r. o ustanowieniu Inspektora Obrony Powietrznej Państwa (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 368) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Obowiązek zabezpieczenia siebie i swoich najbliższych oraz ochrony swego mienia przed napadami z powietrza ciąży na każdym obywatelu.

(2) Władze drogą zarządzeń nadają kierunek niezbędnym w tym celu czynnościom, a korzystając ze współpracy z powołanymi organizacjami społecznymi (§ 11, 12, 13, 14, 15) ułatwiają obywatelom spełnienie ciążącego na nich obowiązku.

§ 2. Zarządzenia władz w zakresie przygotowań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, skierowane bądź do ogółu, bądź do określonej grupy osób, mają moc tytułu wykonawczego w rozumieniu art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 342).

§ 3. (1) Kierownictwo i zwierzchni nadzór nad przygotowaniem w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa sprawuje Inspektor Obrony Powietrznej Państwa, współpracując z Ministrem Spraw Wojskowych.

(2) Inspektor Obrony Powietrznej Państwa sprawuje swe czynności z ramienia Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych.

§ 4. Inspektor Obrony Powietrznej Państwa:

1) ustala zasady oraz wytyczne przygotowania w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa, tudzież kontroluje stan tego przygotowania;

2) wydaje wytyczne w formie zarządzeń i instrukcyj mających moc obowiązującą dla wszystkich władz przygotowujących obronę przeciwlotniczą i przeciwgazową;

3) uzgadnia poczynania władz w zakresie przygotowania obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej;

4) koordynuje zamierzenia budżetowe władz z zakresu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej;

5) daje wytyczne władzom nadzorczym stowarzyszeń społecznych, współdziałających w przygotowaniu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, w zakresie dysponowania budżetami tych stowarzyszeń.

§ 5. W ramach wytycznych, ustalonych przez Inspektora Obrony Powietrznej Państwa, przygotowują obronę przeciwlotniczą i przeciwgazową:

1) Minister Spraw Wojskowych co do:

a) organów terytorialnych jemu podporządkowanych,

b) obiektów przemysłowych, których wytwórczość wojenną przygotowuje ministerstwo;

2) Minister Spraw Wewnętrznych co do:

a) ogółu ludności, z wyjątkami wynikającymi z innych przepisów paragrafu niniejszego.

b) osiedli i obiektów budowlanych, z wyjątkiem obiektów administrowanych przez innych ministrów,

c) zakładów użyteczności publicznej,

d) obiektów przemysłowych, których wytwórczość wojenną przygotowuje ministerstwo,

e) wszystkich budowli publicznych i prywatnych pod względem zasad budowlanych;

3) Minister Komunikacji co do:

a) obiektów i urządzeń komunikacyjnych,

b) obiektów przemysłowych, których wytwórczość wojenną przygotowuje ministerstwo;

4) Minister Poczt i Telegrafów co do:

a) sieci telekomunikacyjnej dla celów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej,

b) obiektów przemysłowych, których wytwórczość wojenną przygotowuje ministerstwo;

5) Minister Przemysłu i Handlu co do wszystkich obiektów przemysłowych nie przewidzianych w innych punktach paragrafu niniejszego;

6) Minister Opieki Społecznej co do ratownictwa i lecznictwa sanitarnego;

7) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego co do nauczania w szkolnictwie oraz badań naukowych w szkolnictwie i zakładach naukowych;

8) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych co do:

a) ratownictwa i lecznictwa weterynaryjnego,

b) dostosowania gospodarki rolnej i leśnej do potrzeb obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej,

c) ochrony płodów rolnych,

d) obiektów przemysłowych, których wytwórczość wojenną przygotowuje ministerstwo;

9) Minister Skarbu co do obiektów przemysłowych i instytucyj, które przygotowuje na wypadek wojny;

10) wszyscy ministrowie co do podległych im i nadzorowanych:

a) personelu,

b) obiektów,

c) urządzeń technicznych i przedmiotów użytkowych.

§ 6. (1) Na podstawie zarządzeń i instrukcyj wydanych przez właściwych ministrów (§ 5) obronę przeciwlotniczą i przeciwgazową przygotowują właściwe władze II instancji, przyczym wojewodowie działają w ramach swoich uprawnień wynikających z przepisów o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej.

(2) Kierownictwo i nadzór w dziedzinie realizacji przygotowań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej sprawują dowódcy okręgów korpusów, każdy w swoim okręgu, lub inne władze wojskowe, wyznaczone specjalnie przez Ministra Spraw Wojskowych, na podstawie rozkazów Ministra Spraw Wojskowych i w ramach zarządzeń i instrukcyj właściwych ministrów w myśl ust. (1) paragrafu niniejszego.

(3) Minister Spraw Wewnętrznych jest uprawniony do przekazywania przygotowania obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej (§ 5 pkt 2)) władzom samorządu terytorialnego, zaś Minister Opieki Społecznej (§ 5 pkt 6)) instytucjom ubezpieczeń społecznych.

§ 7. (1) Dla celów wykonania zadań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej służą organa obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

(2) Organizację, zasady działania i wyszkolenia tych organów ustalają właściwi ministrowie w myśl wytycznych Inspektora Obrony Powietrznej Państwa.

§ 8. (1) Organa obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej mają być zaopatrzone w sprzęt i środki, potrzebne do sprawowania swych czynności.

(2) Ludność ma być wyposażona w sprzęt i środki, potrzebne do jej zabezpieczenia przed napadami z powietrza.

§ 9. (1) Właściwi ministrowie (§ 7 ust. (2)):

1) określą rodzaj środków i sprzętu, w jaki mają być wyposażone organa obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej;

2) wydadzą instrukcje techniczne, dotyczące sposobu użycia tych środków i sprzętu.

(2) Rodzaj sprzętu i środków, potrzebnych do zabezpieczenia podległego sobie personelu, określają właściwi ministrowie (§ 5 pkt 10)).

(3) Rodzaj sprzętu i środków tej kategorii dla pozostałej ludności określa Minister Spraw Wewnętrznych.

§ 10. (1) Zaopatrzenie organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w sprzęt i środki należy do obowiązków władz, instytucyj i osób, przez które dany organ został zorganizowany, a odbywa się na podstawie zarządzeń właściwej władzy.

(2) Zaopatrzenie podległego personelu w sprzęt i środki, służące do jego zabezpieczenia, należy do obowiązków danej władzy lub instytucji.

(3) Zaopatrzenie pozostałej ludności w sprzęt i środki tej kategorii należy do obowiązków ludności (§ 1), stosownie do zarządzenia władzy.

§ 11. (1) W przygotowaniu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej współpracują z władzami i ludnością stowarzyszenia społeczne, powołane do tego w myśl swoich statutów.

(2) Stowarzyszenia te wykonują zarządzenia właściwego ministra, nadzorującego stosownie do odpowiednich przepisów prawnych działalność danego stowarzyszenia.

§ 12. Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej w szczególności:

1) organizuje i przeprowadza uświadamianie ludności co do potrzeb i sposobu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej;

2) organizuje, szkoli i zaopatruje organa obrony;

3) bierze udział w pokrywaniu kosztów przygotowań obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

§ 13. Polski Czerwony Krzyż w szczególności:

1) współpracuje z władzami w organizowaniu ratownictwa i lecznictwa;

2) organizuje, szkoli i zaopatruje organa ratowniczo-sanitarne i lecznicze;

3) bierze udział w pokrywaniu kosztów przygotowań ratownictwa i lecznictwa sanitarnego obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

§ 14. Związek Straży Pożarnych w szczególności:

1) współpracuje z władzami przy organizowaniu akcji przeciwpożarowej;

2) organizuje, szkoli i zaopatruje organa akcji przeciwpożarowej.

§ 15. Inne stowarzyszenia społeczne mogą współdziałać w przygotowaniu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w ramach przepisów swych statutów oraz w myśl zarządzeń władz.

§ 16. Ulgi w opłatach i daninach państwowych z tytułu świadczeń pieniężnych i rzeczowych na rzecz obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej ustalają osobne przepisy.

§ 17. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się wszystkim ministrom, każdemu we właściwym mu zakresie działania.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 74. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 1937 r. o ustaleniu na rok 1937 wykazu imiennego nieruchomości podlegających przymusowemu wykupowi.

Poz. 75. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 1937 r. o ustaleniu planu parcelacyjnego na rok 1938.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 6 lutego Nr 29 Rok 1937

Poz. 44. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 30 stycznia 1937 r. L. D. IV. 2370/2/37 w sprawie częściowego wykorzystywania zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu, dotyczących stosowania zniżonych stawek celnych taryfowych.

z 8 lutego Nr 30 Rok 1937

Poz. 45. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 stycznia 1937 r. o zmianie czasu urzędowania niektórych urzędów celnych.

z 9 lutego Nr 31 Rok 1937

Poz. 46. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 30 stycznia 1937 r. L. D. IV. 2102/2/37 w sprawie uzupełnienia wykazu środków leczniczych dozwolonych do przywozu na podstawie zaświadczeń wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

z 10 lutego Nr 32 Rok 1937

Poz. 47. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 27 stycznia 1937 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 11 stycznia 1937 r., ustalającej warunki pracy i płacy w przemyśle gastronomicznym, mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw gastronomicznych na obszarze województwa poznańskiego.

z 11 lutego Nr 33 Rok 1937

Poz. 48. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 6 lutego 1937 r. L. D. IV. 1450/1/37 w sprawie złożenia przez Polski Touring Klub w Warszawie gwarancji za należności celne i inne od samochodów i motocykli, wprowadzonych do polskiego obszaru celnego na podstawie tryptyków i książeczek z przepustkami granicznymi.

z 12 lutego Nr 34 Rok 1937

Poz. 49. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 50. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej ustalającej warunki pracy i płacy robotników rolnych i straży leśnej na obszarze województw stanisławowskiego, tarnopolskiego i lwowskiego z wyłączeniem powiatów: brzozowskiego, łańcuckiego, niżańskiego, przeworskiego, rzeszowskiego, sanockiego i tarnobrzeskiego na rok służbowy 1937/38.

z 13 lutego Nr 35 Rok 1937

Poz. 51. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 6 lutego 1937 r. w sprawie wylosowanych Bonów Funduszu Inwestycyjnego.

z 15 lutego Nr 36 Rok 1937

Poz. 52. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 53. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

z 16 lutego Nr 37 Rok 1937

III. Inne wydawnictwa.

Rozkaz Ministra Spraw Wojskowych o leczeniu koni i psów stanowiących własność prywatną w Centr. Wyszk. i Badań Wet.

(Nr. 9600 Wet.)

(Dziennik Rozkazów Min. Spraw Wojsk. Nr. 18 z dn. 22.XII.1936 r., poz. 228).

Zezwalam komendantowi Centr. Wyszk. i Badań Wet. na przyjmowanie do leczenia koni i psów stanowiących własność władz administracji ogólnej oraz prywatną własność osób wojskowych i cywilnych.

Ustanawiam następujące opłaty za leczenie zwierząt:

1) Opłata dzienna normalna:
a) za konia — 4 zł.
b) za psa — 1 zł. 50 gr.
2) Opłata dzienna ulgowa:
a) za konia — 2 zł.
b) za psa — 50 gr.

Do powyższych kwot dolicza się koszt utrzymania zwierzęcia obliczony w wysokości równoważnika obowiązującego na terenie garnizonu Warszawy.

Szczegółowe warunki przyjmowania zwierząt podaje zarządzenie Min. Spraw Wojsk. Dep. Zdr. Nr 9600 z dn. 25.XI.1936 r.

Drukarnia Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.